

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Vojkova 1b, 1000 Ljubljana

T: 01 478 40 00
F: 01 478 40 52
E: gp.arso@gov.si
www.arso.gov.si

Številka: 35400-315/2019-19

Datum: 3. 7. 2019

Agencija Republike Slovenije za okolje izdaja po uradni dolžnosti na podlagi tretjega odstavka 14. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 35/15, 62/15, 84/16, 41/17, 53/17, 52/18, 84/18 in 10/19), na podlagi 220. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) ter na podlagi 110d. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16 in 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg in 84/18-ZIURKOE) v upravni zadevi odreditve ukrepov za preprečevanje nastanka okoljske škode povzročitelju SŽ – Infrastruktura, d.o.o., Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa direktor Matjaž Kranjc, naslednjo

DOPOLNILNO ODLOČBO

Odločba št. 35400-315/2019-2 z dne 27. 6. 2019, s katero je bilo povzročitelju družbi SŽ – Infrastruktura, d.o.o., Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: povzročitelj) odrejeno, da mora, zaradi izrednega dogodka dne 25. 6. 2019, na lokaciji izvoza vlaka iz tira 2 na postaji Hrastovlje proti postaji Črnotiče v km 013.990 na kretnici št. 1, izvesti preprečevalne ukrepe, se dopolni tako, da se povzročitelju odredi izvajanje dodatnih ukrepov za preprečevanje neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode:

1. Povzročitelj mora izvesti naslednje preprečevalne ukrepe:
 - 1.1 Preprečiti infiltracijo dotoka padavinskih in zalednih vod v predor, kjer bi lahko prišlo do mobilizacije oblaka onesnaženja naprej v vodonosnik tako, da:
 - pred začetkom padavin zagotovi zajem infiltriranih dotokov padavinskih in zalednih vod s stalno vgradnjo folije pod nasip;
 - padavinske in zaledne vode spelje izven predora in useka pred portalom na flišno ozemlje, ki se tam nahaja.
 - 1.2 Na Hrastoveljskem potoku, na flišnem ozemlju, je treba še pred padavinami pripraviti baraže za ustavitev kerozina in s pivniki odstraniti zadržani kerozin. Za uporabljene pivnike se zagotovi ravnanje kot z odpadkom.
 - 1.3 Predložiti varnostni list izlitega kerozina in njegove kemijske lastnosti.
 - 1.4 Natančno oceniti bilanco izlitja in količino izgubljenega kerozina.
 - 1.5 V sodelovanju z Geološkim zavodom Slovenije pripraviti lokacijo vrtin za možnost sanacije oblaka kerozina v ožjem območju pod mestom razlitja ter vse potrebno za izvedbo vrtanja.
2. Povzročitelj mora začeti z izvedbo preprečevalnih ukrepov iz 1. točke tega izreka z dnem vročitve te odločbe.
3. O stroških postopka v upravni zadevi št. 35400-315/2019 bo izdan poseben sklep.

Obrazložitev

Agencija Republike Slovenije za okolje, ki kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju: naslovni organ), je v skladu s tretjim odstavkom 110d. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-odl.US, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg in 84/18-ZIURKOE, v nadaljevanju ZVO-1) dne 27.6.2019 po uradni dolžnosti začela postopek odreditve izvedbe preprečevalnih ukrepov, da se prepreči možnost nastanka okoljske škode zaradi izrednega dogodka z dne 25.6.2019 ob 14.10 uri v kraju Hrastovlje, Mestna občina Koper, ki je imel za posledico onesnaženje delov okolja, povzročitelju SŽ – Infrastruktura, d.o.o., Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju povzročitelj). Povzročitelj je z dopisom št. 70308-3/2019-96 z dne 27.6.2019 naslovni organ obvestil o nastalem izrednem dogodku, naslovni organ je nato izdal odločbo št. 35400-315/2019-2 z dne 27. 6. 2019, s katero je povzročitelju odredil izvedbo preprečevalnih ukrepov na lokaciji izvoza vlaka iz tira 2 na postaji Hrastovlje proti postaji Črnotiče v km 013.990 na kretnici št. 1 (relacija Divača – Koper), kot to izhaja iz izreka citirane odločbe. Povzročitelju je naslovni organ nato izdal dopolnilno odločbo št. 35400-315/2019-6 z dne 28. 6. 2019 (v nadaljevanju: dopolnilna odločba z dne 28. 6. 2019) v zvezi z izrednim dogodkom na lokaciji izvoza vlaka iz tira 2 na postaji Hrastovlje proti postaji Črnotiče v km 013.990 na kretnici št. 1, s katero je odredil izvajanje dodatnih ukrepov za preprečevanje neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode, kot to izhaja iz izreka citirane dopolnilne odločbe.

Iz 7. točke 3. člena ZVO-1 izhaja, da je povzročiteljica ali povzročitelj obremenitve okolja pravna ali fizična oseba, ki neposredno ali posredno, izključno ali hkrati onesnažuje okolje, rabi naravne dobrine ali povzroča tveganje za okolje ali povzroči okoljsko nesrečo ali okoljsko škodo (7. točka 3. člena ZVO-1).

Naslovni organ je ugotovil, da povzročitelj opravlja dejavnost iz točke 9. drugega odstavka 110a. člena ZVO-1, tj. prevoz nevarnega blaga ali onesnaževal po železnici. Kot povzročitelj obremenitve, ki izvaja dejavnost, ki je določena v drugem odstavku 110.a člena ZVO-1, je povzročitelj, skladno s prvim odstavkom 110.a člena ZVO-1 objektivno odgovoren za preprečevanje neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode in za preprečevanje oziroma sanacijo okoljske škode. To glede na četrti odstavek istega člena pomeni, da mora sprejeti in izvesti vse ukrepe za preprečitev nastanka okoljske škode oziroma sanacijo okoljske škode skladno z določbami ZVO-1.

Kot je bilo že pojasnjeno, je povzročitelj z dopisom št. 70308-3/2019-96 z dne 27.6.2019 naslovni organ obvestil, da je pri izvozu vlaka 47882 iz tira 2 na postaji Hrastovlje proti postaji Črnotiče v km 013.990 na kretnici št. 1 prišlo do iztirjenja 6 vagonov, in sicer 6,7,8,9,10 in 11 vagon v sestavi vlaka. Vlak je prevažal nevarne snovi, in sicer kerozin. Sedma cisterna je bila poškodovana, tako da je prišlo do izteka kerozina.

Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – ZUP-UPB2, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) v prvem in drugem odstavku 144. člena določa, da lahko organ takoj odloči o zadevi po skrajšanem postopku, če gre za nujne ukrepe v javnem interesu, ki jih ni mogoče odlagati, pa so dejstva, na katera se mora opirati odločba, ugotovljena ali vsaj verjetno izkazana. Nujni ukrepi so podani, če obstaja nevarnost za življenje in zdravje ljudi, za javni red in mir, za javno varnost ali za premoženje večje vrednosti. Poleg te pravno varovane kategorije, ki so podlaga za hitro ukrepanje, ZUP opredeli tudi v tretjem odstavku 18. člena ZUP: možnost nastanka škodljivih posledic za življenje ali zdravje ljudi, za naravno oziroma življenjsko okolje ali premoženje. Naslovni organ meni, da gre tudi pri možnosti nastanka škodljivih posledic za naravno oziroma življenjsko okolje (v ta okvir pa pomensko sodi tudi

nevarnost nastanka okoljske škode) za okoliščino, v kateri sme upravni organ zaradi varstva javnega interesa v skrajšanem postopku izdati odločbo kot nujni ukrep.

Naslovni organ je dne 2. 7. 2019 s strani Geološkega zavoda Slovenije prejel »Načrt reševanja onesnaženja s kerozinom v železniškem predoru Dol pri Hrastovljah« (v nadaljevanju: Načrt). Naslovni organ pojasnjuje, da ima Geološki zavod Slovenije pridobljeno pooblastilo Agencije RS za okolje v skladu s 97. členom ZVO-1.

Načrt predvideva ukrepe, s katerimi se v najboljši možni meri:

1. omeji širjenje, oziroma obvladuje oblak onesnaženja izgubljenega kerozina ter
 2. sprejema odločitve o ravnanju z vodnim virom v času ogroženosti onesnaženja s kerozinom.
- Za omejitev omejitev širjenja, oziroma obvladovanje oblaka onesnaženja mora povzročitelj zagotoviti izvedbo ukrepov, s katerimi se:
- ugotavlja maso, položaj in geometrijo oblaka onesnaženja ter možnosti njegovega odstranjevanja,
 - nadzira količino sproščanja in širjenja onesnaževala iz oblaka v širše okolje in
 - nadzira tveganje za oskrbo s pitno vodo in zdravje ljudi, za druge rabe vode oz. vodne pravice, za izvire, površinske vode in ekosisteme.

V Načrtu je podana Ocena stanja z dne 2. 7. 2019 ob 8.00 uri. Po trenutnih ocenah naj bi izteklo okoli 10.000 litrov kerozina. Z odstranjevanjem zemljine je bilo odstranjeno med 150 in 1.000 litrov kerozina. Pri reševanju in odstranjevanju ponesrečene cisterne je bilo v predoru na mestu izlitja uporabljeno 3.500 l vode z dodatki za pripravo pene, ki so jo gasilci uporabili za prekritje onesnaženja za zmanjšanje izhlapevanja in za proti požarno in proti eksplozijsko varnost. Gre za 70 litrov penila (50 litrov Alkoseal 3-6LT in 20 litrov Silv-ex) (velja za obdobje od 25. do 28.6.2019). Oblak izgubljenega kerozina, oziroma zmesi vode in kerozina, se po dosedanjih ocenah zadržuje v razpokanem apnencu, najverjetneje v dolžini okoli 30 m, širini okoli 10 m in globini do 30 m pod dnem predora, ki se nahaja na koti približno 200 m n.v. Trenutno še ni zaznanih ali javljenih pojavov kerozina v vodnih zajetjih, opazovalnih vrtinah, izvirih ali površinskih vodah.

Na podlagi prejetega Načrta, podanega s strani Geološkega zavoda Slovenije, iz katerega izhajajo preprečevalni ukrepi navedeni po prednostnem vrstnem redu, je naslovni organ:

- ukrep v točki 1.1 izreka te odločbe določil na podlagi ugotovitev Geološkega zavoda Slovenije z dne 1. 7. 2019, da se ponekod v stropu ali stenah predora pojavljajo vlažne razpoke, pri čemer je utemeljeno sklepati, da se ob deževjih lahko pojavijo dotoki infiltrirane padavinske vode v predor. Geološki zavod Slovenije zato predlaga, da je zaradi možnosti dalj trajajoče sanacije smiselno izvesti tudi rešitve za stalno vgradnjo folije pod nasip. Odvajana voda mora biti speljana izven predora in useka pred portalom na flišno ozemlje, ki se tam nahaja.
- ukrep v točki 1.2 izreka te odločbe določil zaradi preprečitve napredovanja onesnaževala na spodnje apnenčaste površine, kjer bi se onesnažena voda zopet izgubljala v vodonosnik.
- ukrepe v točki 1.3, 1.4 in 1.5 izreka te odločbe določil iz vidika nadziranja količine sproščanja onesnaževala iz njegovega oblaka v širše okolje, z določitvijo možnega mesta za doseg oblaka z vrtino in z natančnim kartiranjem razpoklinskih con in tektonskih elementov ter položaja plasti pod mestom izlitja, z izvedbo georadarskega posnetka. Povzročitelj mora zato v sodelovanju z Geološkim zavodom Slovenije pripraviti lokacijo in načrt vrtine za možnost sanacije oblaka kerozina v ožjem območju pod mestom razlitja ter vse potrebno za izvedbo vrtanja.

ZUP v prvem odstavku 220. člena določa, da če pristojni organ ni z odločbo odločil o vseh vprašanih, ki so bila predmet postopka, lahko izda na predlog stranke ali po uradni dolžnosti posebno odločbo o vprašanih, ki v že izdani odločbi niso zajeta (dopolnilna odločba). Na podlagi Načrta je naslovni organ določil dodatne preprečevalne ukrepe in podlagi predhodno ugotovljenih dejstev ob upoštevanju 144. člena ZUP odločil kot to izhaja iz izreka te odločbe.

V smislu izvajanja preventivnih ukrepov bo Agencija RS za okolje na vplivnem območju nesreče, gorvodno od zajetij Rižanskega vodovoda Koper, hkrati izvajala tudi izredni monitoring podzemne vode zaradi zaščite vodnega vira, ki se uporablja za pitno vodo kot to izhaja iz

Načrta. V primeru, da se bo onesnaženje podzemne vode razširilo do izvira Rižane, bo Agencija RS za okolje vzpostavila tudi monitoring ekološkega in kemijskega stanja reke Rižane.

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi z 118. členom ZUP je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka v tej upravni zadevi št. 35400-315/2019, zato je bilo odločeno kot to izhaja iz 2. izreka te odločbe. Povzročitelj v skladu s prvim odstavkom 110f. člena ZVO-1 krije stroške preprečevalnih oz. sanacijskih ukrepov izvedenih na podlagi ZVO-1. V skladu s petim odstavkom 110f. člena ZVO-1 ima ministrstvo pravico z odločbo zahtevati povračilo stroškov za izvedbo ukrepov po ZVO-1, ki jih je samo izvedlo in sicer v petih letih od dne, ko so bili izvedeni, oz. od dne, ko je bil ugotovljen povzročitelj okoljske škode.

Četrty odstavek 110.d člena ZVO-1 določa, da pritožba zoper odločbo, izdano na podlagi tega člena, ni dovoljena, mogoče pa je začeti upravni spor. Prvi, drugi in četrty odstavek 224. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – ZUP-UPB2, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) določajo, da je odločba, ki se ne more več izpodbijati s pritožbo, dokončna, od dneva, ko je bila vročena stranki, oziroma od preteka roka za (prostovoljno) izvršitev pa tudi izvršljiva. To pomeni, da mora povzročitelj v postavljenem roku izvršiti obveznosti iz te odločbe ne glede na to, ali bo zoper odločbo sprožil upravni spor.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo pritožba ni dovoljena, dopustno pa je sprožiti upravni spor z vložitvijo tožbe pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, v roku 30 dni po prejemu te odločbe. Tožba se vloži neposredno pisno pri navedenemu sodišču ali se mu pošlje po pošti. Tožbi je poleg odločbe, ki se izpodbija, v izvirniku, prepisu ali kopiji potrebno priložiti tudi po en prepis ali kopijo tožbe za toženca, če je kdo prizadet z upravnim aktom pa tudi zanj.

Postopek vodila:

mag. Suzana Rak Zavasnik
podsekretarka

mag. Nataša Petrovčič
direktorica Urada za varstvo okolja in narave

Vročiti osebno:

- SŽ – Infrastruktura, d.o.o., Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana

Poslati:

- Inšpektorat RS za okolje in prostor, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana, gp.irsop@gov.si